

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
ETAPA JUDEȚEANĂ, BACĂU, 4.03.2017

CLASA a VIII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 3 ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 120 de puncte.

Citește cu atenție următoarele texte și răspunde corect cerințelor formulate în sarcinile de lucru:

A. Nicio jucărie nu e mai frumoasă ca jucăria de vorbe. Copiii, ca și oamenii mari, sunt mai simțitori la vorbe decât la fapte, plăcându-le mai mult decât faptele făcute, faptele povestite. Și, dacă povestea miroase a minciună și minciuna este ticluită bine, povestea și atunci le place mult; de unde un scriitor scoate învățul că închipuirea e mai adevărată decât adevărul și că viața trebuie răscolită, ca să fie scrisă pe placul cititorului mare și al ascultătorului mic.

Cu o povestire izbutim și noi să astâmpărăm rânduiala copiilor răzvrătită. La strigătul: „Stați că vă spui povestea cu racii” - toate uneltele de joacă sunt părăsite (...).

Fata se urcă pe masă și se culcă pe ea, ascultând de aproape desfășurarea lucrului scornit pe loc și care cu o clipă mai devreme nici nu se pomenea. Baruțu e vesel. Mișura fixează în spațiu mișcarea icoanelor atârinate de cuvinte, nu le aprobă, nu le dezaproabă, le judecă și le strecoară în priceperi, și câteodată face o legătură frumoasă între două momente depărtate sau între două cioburi de idee. Ochii ei sunt absorbiți în lumea stelelor, cu care încep să semene, scânteietori și nemișcați.

Baruțu se bucură de înfățișarea de pe dinafară (...). El nu muncește; măsoară și încadrează și-i place luciul vorbelor, ca un lac proaspăt, întins cu pensula moale pe un ciob. El stă pe scaun ceasuri întregi, participând cu o pâlpare înceată la licărirea lucrurilor, în care se uită ca într-o vitrină. Neastâmpărul lui se liniștește îndată ce începe povestirea și, pe scăunelul lui, Baruțu se face băiatul cel mai ascultător.

(Tudor Arghezi, *Poveste cu oi* din *Cartea cu jucării*)

B. Această întrebare nu este una retorică. Este o întrebare care mă urmărește insistent de la o vreme. Sau mai degrabă este o temere de fond, o spaimă dincolo de faptul că eu însămi scriu ficțiune. Îmi este teamă că nu se mai conștientizează nevoia de ficțiune și că acest lucru poate contribui la împietrirea noastră interioară.

Ficțiunea este, în opinia mea, o modalitate de a-i salva pe oameni de la împietrirea pe dinăuntru și de la uniformizare. Este o exprimare pură a emoției umane, la fel precum orice alt tip de creație artistică. Și este, deopotrivă, o prelucrare atentă a realității. O prelucrare în diverse forme, care țin de individualitatea celui care se apleacă asupra realității, pentru a o șlefui după cum îl călăuzește imaginația. Autorul de ficțiune este precum un sculptor închis într-un atelier în fața unui bloc de marmură neșlefuit. El nu are la îndemână decât literele alfabetului, adunate într-o masă amorfă în atelierul minții lui. Unica lui daltă este imaginația. Cu infinitezimală grijă la construcție, detalii, expresie și transmiterea de emoție, el creează din acel bloc amorf de litere o operă de artă.

(Mirela Stănciulescu, *Mai este nevoie de ficțiune?* <http://www.romlit.ro>)

Subiectul I – Lectura -

50 de puncte

a) Înțelegerea textului - 12 puncte

1. Numește două trăsături ale unui personaj din textul **A** și mijloacele de caracterizare.

4 puncte

2. Explică, în 7 - 8 rânduri (70 - 80 de cuvinte), temerile autoarei textului **B**.

8 puncte

b) Scrierea despre textul ficțional (30 de puncte)

Redactează o compunere de 200 - 250 de cuvinte, în care să evidențiezi semnificațiile mesajului primului text.

Redactarea răspunsului la punctul b – **8 puncte**

Subiectul al II-lea - Practica rațională și funcțională a limbii -

10 puncte

Într-un text de 20 - 25 de rânduri (200 - 250 de cuvinte), formulează un răspuns la întrebarea autoarei textului **B**: *Mai este nevoie de ficțiune?* Îți vei exprima opinia despre necesitatea ficțiunii, folosind ca suport și ideile regăsite în al doilea text.

Subiectul al III-lea – Elemente de construcție a comunicării -

50 puncte

1. Selectează câte un cuvânt folosit cu sens propriu în fiecare text și construiește câte un enunț în care acestea să fie utilizate cu sens figurat. **5 puncte**
2. Extrage două cuvinte obținute prin conversiune din primul text și două obținute prin compunere, din al doilea text. **5 puncte**
3. Oferă câte două exemple în care grupurile de sunete *ie* și *iu* să fie, pe rând, diftong și hiat. **5 puncte**
4. Transcrie o construcție incidentă din unul dintre texte. **5 puncte**
5. Explică utilizarea virgulelor din enunțul: *Ochii ei sunt absorbiți în lumea stelelor, cu care încep să semene, scânteietori și nemișcați.* (textul **A**) **5 puncte**
6. Transcrie predicatele din fragmentul următor, stabilind felul lor, modul și timpul verbelor: *El stă pe scaun ceasuri întregi, participând cu o pâlpâire înceată la licărirea lucrurilor, în care se uită ca într-o vitrină. Neastâmpărul lui se liniștește îndată ce începe povestirea și, pe scăunelul lui, Barutu se face băiatul cel mai ascultător.* **5 puncte**
7. Realizează două fraze în care verbul *a rămâne* să fie utilizat personal și impersonal, apoi menționează ce propoziții subordonate ai obținut. **5 puncte**
8. Construiește o frază în care o propoziție predicativă să fie introdusă printr-un adverb relativ. **5 puncte**
9. Realizează o frază alcătuită din două propoziții, în care o completivă directă să aibă ca termen regent un verb preluat din unul din texte. **5 puncte**
10. Realizează expansiunea cuvântului subliniat din enunțul următor și menționează ce ai obținut: Autorul de ficțiune este precum un sculptor. **5 puncte**